

Kongresszusi állásfoglalás - MSZP Kongresszus - 2024. október 19.

Az MSZP a magyar szociáldemokrácia több mint másfél évszázados hagyományának folytatója, 35 éve a hazaipolitika szereplője és alakítója. Voltak sikereink és kudarcaink, elkötelezettségünk a Szabadság, Egyenlőség, Testvériség eszméi iránt azonban töretlen és változatlan. A jelenlegi súlyos helyzetünkkel szembenézni fájdalmas, de elengedhetetlen. Szükséges ahhoz, hogy megtaláljuk a kivezető utat, s megerősítsük a pártunkat, a magyar baloldalt. Mert kiút van, megoldás igenis létezik!

A legutóbbi önkormányzati és európai parlamenti választások az MSZP számára kettős eredménnyel zárultak. Az önkormányzatokban továbbra is érzékelhető súllyal jelen vagyunk. Társaink és támogatott jelöltjeink tisztességesen helyt álltak. Rendelkezünk fővárosi képviselővel és kerületi polgármesterekkel, megyei jogú városi polgármesterekkel és több helyen ott is győzni tudtunk, ahol korábban nem. Köszönet érte! Az európai parlamenti szereplésünk ezzel szemben maga a kudarc. Nem csupán arról van szó, hogy országunk uniós csatlakozása óta most először nincs képviselőnk az Európai Parlamentben, hanem ennek belpolitikai hatásáról. Amíg ugyanis az önkormányzatok esetében jelöltjeink tapasztalatuk, ismertségük és elismertségük, tehát személyiségük révén érték el a sikert – esetenként országosan is kiemelkedő arányban – addig az európai megmérettetésben maga az MSZP, mint párt, illetve az együttműködő, pártszövetség vesztett. Számos politikusunk népszerű és nyerő, a párt, mint politikai intézmény vesztes.

A parlamenti demokratikus ellenzék immár évtizedes szétagoltsága és töredezettsége miatt az együttműködés létrehozása reális elképzelés volt a legutóbbi országgyűlési választásokon és most az EP-választáson is. Az összefogás megvalósítása azonban több formában is megbukott, hiszen mind a részleges, mind a teljes végeredményképp ugyanazzal végződött: vereséggel. Az elméletben logikus megoldás tehát – működési zavarok, politikai üzenetek hiányossága, személyi ellentétek miatt – a gyakorlatban megbukott. Választóink, akik legfontosabb és egyértelmű célként az országgyűlési választásokon a kormányváltást akarták elérni a sorozatos kudarcok miatt csalódottak lettek és megvonták tőlünk a bizalmat. Egy új párt gyors felívelése épp az ő kiábrándultságukból és csalódottságukból fakad, hiszen a cél számukra továbbra is a kormány, sőt immáron a rendszerváltás. Nem a baloldali szavazók fogytak el, hanem a baloldali szavazók belénk vetett hite és bizalma tört meg. Ezzel politikai utunk egy szakasza véget ért. Ám a válságunk kényszerítő erővel is hat. Az intézményes folytonosság feladása nem opció! A távoli és közelmúltbeli magyar politika történetében egyértelmű, hogy amely irányzat feladja az intézményes, tehát pártbeli kontinuitását, az évtizedekre veszíti el a képviselőlet lehetőségét és jogát. A mi esetünkben ezért nem egyszerűen arról van szó, hogy az MSZP jövője miként alakul, hanem egyértelmű a felelősség abban is, hogy a teljes magyar baloldal jövője hogy alakul. A következtetés és a helyes út tehát nem lehet más, mint a létező baloldali szavazók bizalmának megnyerése: a bérből és fizetésből élők, a budapesti és városi idősebb egykori szavazóink, a baloldali érzelmű fiatalok és a baloldali értelmiség bizalmának visszaszerzése. Ott kell erősödnünk, ahol érezhetően jelen vagyunk, hogy később ott is jelen lehessünk, ahol most nem vagyunk. A politikai irány meghatározása ezért döntő! Ez az MSZP Kongresszusának mint a párt legfelsőbb döntéshozó fórumának lehetősége és kötelessége. Az iránymeghatározás ugyanis kijelöli a megvalósítható politikát, egy új, baloldali politika alapját.

A szociáldemokrácia lényegéből fakadóan nem lehet bezárkózó. Nem lehet, hogy figyelmünk beszűkült legyen és csupán közvetlen környezetünkkel törődjünk. Otthonunk a Föld bolygó, egy zárt világ. Erőforrásai végesek, korlátozottak, ezért a mai kapitalista gazdaság működésének alapfeltétele, a végtelen növekedés nem lehetséges. A szabadversenyre épülő liberális kapitalizmus globalizációja visszafordíthatatlan folyamat, lehetőségei elérték azt a szintet, amelyen a társadalmi változás egy új szakasza elkerülhetetlen. A termelés globális, az elosztás egyenlőtlensége mérhetetlen. A tömeges nélkülözés mellett az esztelen pazarlás, a tomboló luxus jellemzi a Föld mai életét. A helyzet tarthatatlan, nem csak a természet pusztulása, a társadalmi feszültségek – háborúk, tömeges migráció –, hanem a Föld klímájának túlterhelése – klímaváltozás – jelzik a legsúlyosabb veszélyt.

A szociáldemokrácia XXI. századi feladata utat mutatni a fenntarthatatlan helyzetből. Véget kell vetni a tudatos hulladéktermelésnek – amely az azonnali fogyasztásra épül, minden maradék hulladék. Vissza kell szorítani a tervezett avulással előállított fogyasztási cikkek gyártását – a „dobj el, vegyél újat” gyakorlatát. A környezetvédelem nem merülhet ki a szelektív gyűjtés és újrahasznosítás látszattmegoldásaival. Gazdasági szabályozással kell terhelni a luxusfogyasztást, amelyből többletbevétel származhat, s ez csökkentheti a változtatás terheit. Világunkban jól láthatóan két hatalmi felfogás létezik: az egyik, amelyben az állam a társadalom, a nemzet érdekében szociális felelősséget vállal valamennyi polgárért, és mindenki számára meg kívánja teremteni a felemelkedés és az érvényesülés lehetőségét. A másik – és ebbe tartozik a mai magyar kormányzati politika –, amely az uralom alatt tartott államszervezet és a kivételezettek körére építve tekintélyelvű rendszert épít, épített ki. A mi felfogásunk és akaratunk egyértelmű és megkérdőjelezhetetlen: az MSZP útja a közösségi jóléti rendszer megteremtése.

A baloldal, a szociáldemokrácia előtt olyan feladat áll, amelyet rajta kívül más nem akar vállalni, amely ránk vár és az alig felmérhető nehézségei miatt csak egy nyitott baloldali gondolkodás mentén végezhető el. A nyitottság azt jelenti, hogy nem korlátozhatjuk hívásunkat azokra, akik ma baloldalinak tartják magukat. Mi, szociáldemokraták e feladat elvégzésére hívjuk minden hazáját és népét szerető, a jelenért és a jövőért felelősséget érző honfitársunkat! Ma számosan elzárkóznak a baloldaliságtól, miközben értékeik, gondolkodásmódjuk mindenben baloldali. Különösen a következő, a „Z” generáció megszólítása és bevonása e feladatba nélkülözhetetlen. Szükséges kimondani, hogy a nagy világvallások alaptanításai és a baloldaliság között nincs ellentmondás. A szociáldemokrácia hívők és nem hívők egyenrangú közössége.

Az MSZP az igazságos béke oldalán áll, elítélünk minden agressziót, így Oroszország Ukrajna elleni háborúját, ugyanakkor elismerjük a megtámadott önvédelemhez való jogát. A konfliktusok rendezésének legmegfelelőbb módja a tárgyalás, aminek alkalmazása a szociáldemokrácia legkiemelkedőbb eredményeit hozta. Ez az alapja a fejlődésnek, az egyéni és a közösségi gyarapodásnak.

Új fejezetet akarunk nyitni a magyar politikában, tisztességgel együttműködve a választókkal, szakszervezetekkel, baloldali mozgalmakkal. Az MSZP Kongresszusa ezért elindítja a következő országgyűlési választásokra a politikai felkészülést. Közös célunk kell, legyen a demokratikus jogrend helyreállítása, a szociális, gazdasági- lakhatási és kulturális válság megoldása, a társadalmi baloldal kialakítása. Kiállunk a munkavállalók érdekeiért, a humán közszolgáltatási rendszerek megerősítéséért. Olyan baloldali mozgalom létrehozását kívánjuk,

amely egyesíti az élethelyzetük alapján baloldaliakat: a bérből és fizetésből élőket, az alacsony nyugdíjból élőket, a kritikus, rendszerváltást akarókat, értelmiségieket. Elkötelezettek vagyunk az igazságszolgáltatás függetlensége, a szólás- és sajtószabadság védelme mellett. Kiállunk a nők jogaiért, az egyenlő bánásmód mellett, a faji, a vallási vagy szexuális orientáltságuk okán kisebbségben lévő embertársaink védelme mellett. Olyan országot, olyan hazát akarunk, ahol történelmi hagyományaink mellett az egymás iránti felelősség, a szolidaritás, a társadalmi igazságosság és az európai értékek dominálnak.

Baloldali patrióta kiállást hirdetünk, a magyarság és európaiság egységét valljuk. Büszkék vagyunk arra, hogy hazánk az Európai Unió tagja, s nagyszerű teljesítményként tekintünk arra, amit a csatlakozási folyamatban az MSZP és akkori politikusai végeztek. Elutasítunk és szembeszállunk minden olyan véleménnyel és akarattal, amely gyengíti uniós kapcsolatrendszerünket. Magyarország és a teljes nemzet érdeke ellen valónak tartjuk még csak felvetés szintjén is az országunk kiléptetését az unióból. Ellenkezőleg, alakítás és alkalmazkodás erősebb feltételeit kívánjuk megvalósítani, egy erősebb, jobban működő és versenyképesebb Európai Unió érdekében. Magyarország a hazánk, Európa az otthonunk!

Sorsfordító idők előtt állunk! Az MSZP célja az kell, hogy legyen, hogy új politikai otthont teremtsen baloldali gondolkodású és érzelmű magyar választók százezreinek. A Magyar Szocialista Párt legfelsőbb döntéshozó fóruma, a Kongresszus döntéseivel ezt a célt kívánja szolgálni.